Jaarverslag 2025

GRACHTENMUSEUM

INLEIDING

We waren 2025 gestart met een vol programma en ambities om de groei van de afgelopen jaren door te zetten, ondanks de krimpende Amsterdamse museummarkt. Met iets meer organisatorische slagkracht dan voorheen en aantrekkelijke programmering zijn we 2025 in gegaan met het vertrouwen dat de investeringen in kwaliteit ons weer een stap verder zou brengen. En het is uiteindelijk gelukt om door te groeien naar een nieuwe bezoekersrecord van 72.128 bezoekers en we hebben het jaar met een mooi financieel resultaat van 15.565 euro kunnen afsluiten. In dit jaarverslag lees je hoe we tot dit resultaat zijn gekomen.

Martijn Bosch, directeur

1 VASTE TENTOONSTELLING

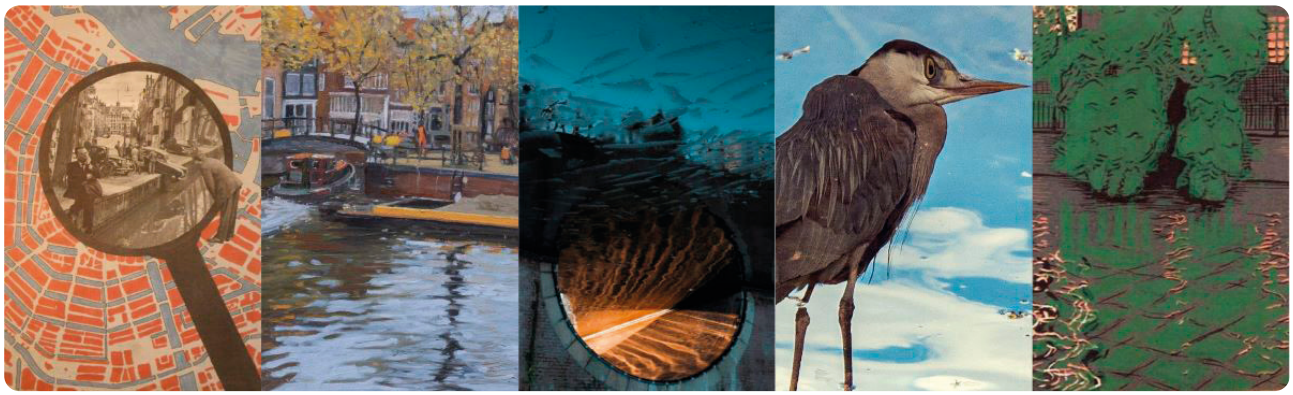
De vaste audiovisuele tentoonstelling is het hart van het museum en vormt de basis voor de hoge waardering van nationale en internationale bezoekers. Met innovatieve toepassingen van technieken in combinatie met boeiende museale storytelling zorgt ervoor dat bezoekers enthousiast uit de tour door vijf kamers komen. In 2025 zijn er weinig veranderingen nodig geweest en hebben we alleen hier en daar technische componenten vervangen. Eind 2025 hebben we voorbereidingen getroffen om in 2026 de techniek in het poppenhuis te vervangen.

2 TENTOONSTELLINGEN

Blik op de Grachten

Tot en met 30 maart 2025 was onze groepstentoonstelling Blik op de Grachten te zien, met werk van: Arden, Arie Schippers, Bram de Rooij, Casper Strietman, Carlien Oudes, Chad Bilyeu & Lorenzo Milito, Claudia Otten, Ellen Davidzon, Erna Bijl de Vroe, Frans Koppelaar, Gershwin Bonevacia, Gineke Zikken, Gosse Bouma, Hans de Tweede & Sam Vonk, Janneke Viegers, Jasper Riehm, Julie Hrudová, Juliette de Wit, Peter Smit, Richard van Mensvoort, Ron Zwagemaker, Titus Meeuws en Wendelien Schönfeld.

Door de eeuwen heen zijn de grachten een bron van inspiratie geweest voor kunstenaars zoals bijvoorbeeld Berckheyde en Breitner. In deze groepstentoonstelling, die we opende eind 2024, in het jaar dat Amsterdam zijn 750e verjaardag vierde, wilden we laten zien hoe de grachten nog steeds een bron van inspiratie zijn voor hedendaagse kunstenaars. Niet alleen vanwege de schoonheid van de grachtengordel, maar ook vanwege de bewogen geschiedenis die zich langs en op de grachten heeft afgespeeld.

Janneke Viegers - Amsterdam in vogelvlucht

Op 3 april opende we een bijzondere solotentoonstelling met werk van Janneke Viegers, winnaar van de Tim Killiam Prijs 2025. Janneke Viegers is een gerenommeerde kunstenaar, geboren in Nijmegen, maar al jarenlang wonend en werkend in Amsterdam. De jury van de prijs was met name onder de indruk van Viegers' serie EXTERIORS, 100 werken in 'drone view' waarin veel Amsterdamse locaties op unieke wijze in vogelvluchtperspectief worden verbeeld.

Centraal in de tentoonstelling stonden Viegers' 2x2 meter grote EXTERIORS. Opvallend kenmerk van deze serie is dat Viegers de verf met haar vingers, in latex handschoenen gehuld, op de doeken aanbrengt; een techniek die zij zelf ontwikkelde. Daarnaast werd ook nieuw klein werk getoond, dat Janneke Viegers speciaal voor deze tentoonstelling maakte. In deze twee nieuwe series van ieder 10 werken staan de grachten van Amsterdam centraal en stedelijkheden van de Amsterdamse School.

Dieren van de Grachten

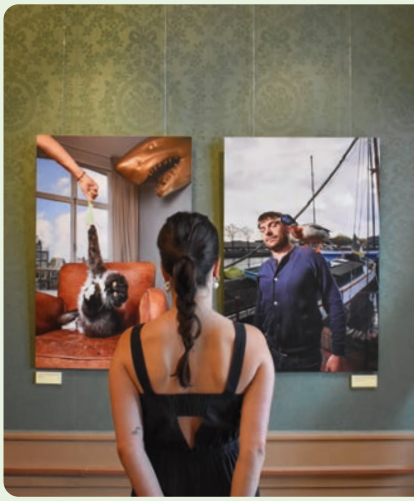
Amsterdam kent zo'n tienduizend dier en plantensoorten. Ook in en om de grachten zijn er heel veel verschillende dieren te vinden, wat opvallend is voor een grote stad. Het water van de grachten wordt steeds schoner waardoor er meer vissoorten te vinden zijn. Daarin zwemmen eenden, futen en nestelen meerkoeten. Langs de grachten jagen katten, scharrelen ratten en zelfs exotische rivierkreeften. In de lucht erboven vliegen gierzwaluwen, parkieten en zweven meeuwen.

De dieren waarvoor we hadden gekozen hebben zo allemaal een eigen temperament. Zo vertelden we over de voor vele Amsterdammers schreeuwerige, maar niet meer weg te denken, halsbandparkiet, de exotische Amerikaanse rivierkreeft, waar drie sterrenkok Jonnie Boer graag mee kookte, de vertrouwde oerhollandse paling, de agressieve meerkoet, de trotse, sierlijke knobbelzwaan maar ook over de 'herrieschopper', de 'nieuwkomer', de 'vuilnisman' en de 'flaneur' en zo zien we dat dieren in Amsterdam net zo divers en kleurrijk zijn als de mensen die er wonen.".

Daarnaast was er ruimte voor hedendaagse, op de tentoonstelling geïnspireerde kunst van onder andere Hanneke Giezen (keramiek kunstenaar), Tobias Asser (beeldend kunstenaar) en Isabella Rozendaal (fotograaf).

De tentoonstelling Dieren van de Grachten was onderdeel van een serie tentoonstellingen in het Grachtenmuseum over klimaat, biodiversiteit en natuur in en rondom de Amsterdamse grachten. Met deze serie tentoonstellingen laat het Grachtenmuseum zien dat de Amsterdamse grachten een interessant vertrekpunt zijn om over het thema klimaat en biodiversiteit te vertellen.

Mini-expositie Isabella Rosendaal

Als je naar haar foto's kijkt, zou je bijna denken dat de huisdieren betaalde modellen zijn! Dat is de magie van fotograaf Isabella Rozendaal. De mini expo met een selectie van haar dierenportretten was te zien in de Groene Salon van het Grachtenmuseum.

Voor haar project Animalia Amsterdam fotografeerde Isabella Rozendaal (Amsterdam, 1983) in opdracht van het Amsterdams Stadsarchief meer dan honderd Amsterdamse huisdieren. Deze collectie portretten van honden, katten, vogels, paarden, minivarkens, reuzenslakken en andere exoten werd in 2017 gepubliceerd in fotoboek Animalia Amsterdam: Dierportretten.

Sindsdien publiceert Het Parool wekelijks paginagroot één van Rozendaals dierportretten. Amsterdammers uit alle stadsdelen hebben vanaf de eerste publicatie hun dieren aangemeld voor een portret, en zo is het project een unieke, langdurige samenwerking geworden tussen het dier, de Amsterdammer, de krant en de fotograaf.

Spiegelvloer installatie in de Andriessenzaal

Op zaterdag 1 november 2025, tijdens Museumnacht, presenteerde we een bijzondere spiegelvloer-installatie. De vloer van de 'Andriessenkamer' was tijdelijk volledig met spiegels bedekt. Met speciale slofjes aan mochten bezoekers de vloer betreden.

In deze stijlkamer van het 17e eeuwse grachtenpand komen verleden en heden samen: de beroemde wandschilderingen van Jurrian Andriessen uit 1776 vormen een samenspel met de plafondschildering van Pascal Amblard uit 2022. De spiegelvloer voegde daar een nieuwe dimensie aan toe. Zij bood bezoekers een duizelingwekkende ervaring en liet hen op verrassende wijze kennismaken met de omringende kunstwerken. Bovendien opent het grote spiegelende oppervlakte een uniek perspectief voor fotografie. De spiegelvloer was in eerste instantie te ervaren tot maart 2026, maar is uiteindelijk wegens succes verlengd t/m 18 juni 2026.

Amsterdam, bijna gesloopt

Stel je voor: de grachtenpanden, smalle straatjes en pleinen van de Amsterdamse binnenstad vervangen door een moderne stad van glas en staal. Dit scenario leek in de 20ste eeuw écht te gaan gebeuren. Het is misschien lastig nu in te beelden maar de binnenstad lag er destijds vervallen bij: een stad in stutten en veel gaten in de gevelwanden. Het plan lag er om oude buurten te vervangen door moderne wijken met brede autowegen en grote kantoorgebouwen. Het Grachtenmuseum op de Herengracht 386 was er bijvoorbeeld niet geweest als alle plannen voor verkeersdoorbraken door waren gegaan.

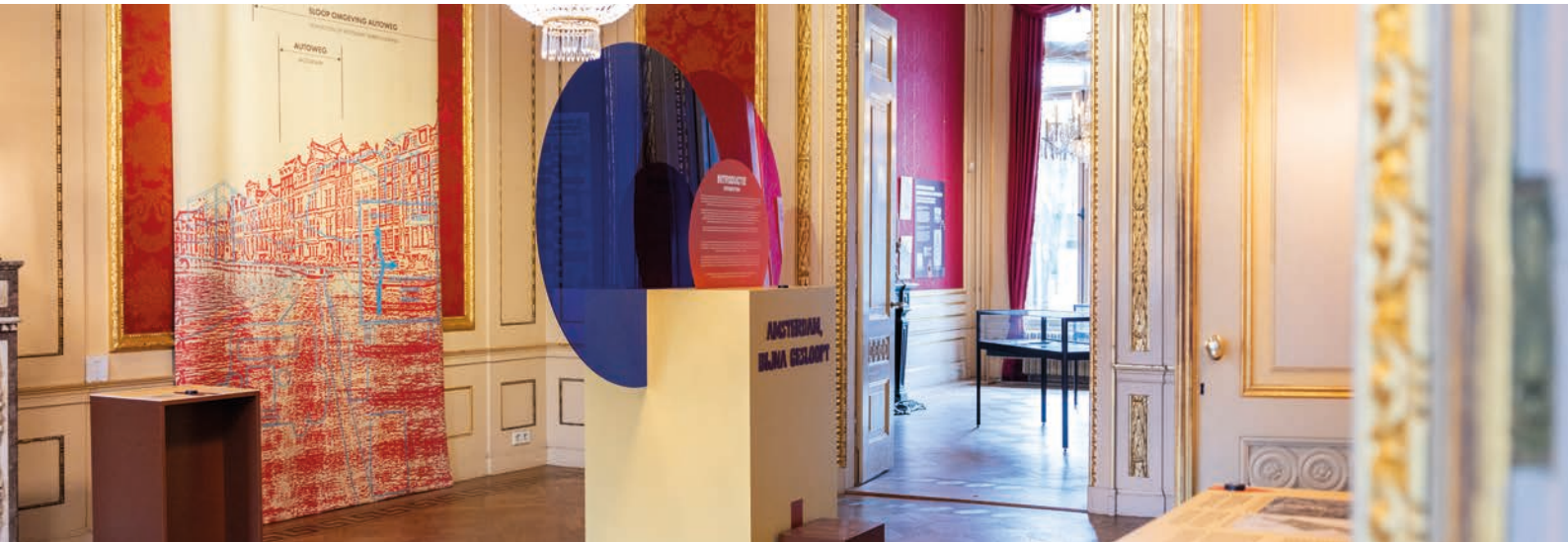
Gelukkig liep het anders. Amsterdammers kwamen in actie; buurtbewoners, kunstenaars, monumentenliefhebbers vochten in de loop van de twintigste eeuw voor het behoud van hun stad. Dit heeft ervoor gezorgd dat vandaag, in het jaar dat Amsterdam 750 jaar bestaat, we nog kunnen wandelen door de historische binnenstad die - sinds 2010 - op de lijst staat van UNESCO-Werelderfgoed. Deze tentoonstelling nam ons mee in het verhaal van dreigende sloop, felle protesten en uiteindelijk een volledig herstel.

In de tentoonstelling waren nooit eerder getoonde archieffoto's, bijzondere tekeningen, plattegronden en actieposters uit de jaren 60 en 70 te zien en werd er een nieuw licht geschenen op de Nieuwmarktrellen in 1975. Ook worden enkele bijzondere mensen uitgelicht die een belangrijke rol hebben gespeeld in deze omslag.

De tentoonstelling was tot stand gekomen in samenwerking met de Vereniging Vrienden van de Amsterdamse Binnenstad. Het gelijknamige boek verscheen begin 2026 en vormt een uitbreiding op de verhalen uit de tentoonstelling.

3 RANDPROGRAMMERING

Twee uitverkochte rondleidingen na sluitingstijd, verzorgd door Ommetje met Tom in maart.

Twee uitverkochte tekenworkshops Grachtenhuizen tekenen met Bram de Rooij in maart.

Weer een gezellige en uitverkochte Speeddateavond met FC Centrum op 16 april.

Workshop 'collage maken' met Erna Bijl de Vroe. Erna maakt collages voor het Parool en in het kader van 24uur Centrum van Amsterdam&partners heeft ze een workshop in het museum gegeven. Mede door de aandacht die ontstond door een influencer heeft er in de middag een rij met wachtende mensen gestaan.

Drie gezellige Open Tuinen Dagen in het derde weekend van juni.

Drie uitverkochte concerten tijdens het Grachtenfestival.

Tekenworkshop voor kinderen met Juliette de Wit op de 15de verjaardag van de Unesco Werelderfgoedstatus van de grachten.

Twee performances van Jesse Asselman tijdens de Arts en Culture route van de Pride.

Twee uitverkochte Grachtensafari's met 020Wildlife.

Een geslaagde en bomvolle Museumnacht.

Grachtensafari met stadsecoloog Roy Veldhuizen, speciaal georganiseerd voor bezoekers van Museumnacht Amsterdam 2025. De stadswandeling vond plaats na de Museumnacht en deelnemers konden gratis aansluiten op het vertoon van een geldig polsbandje.

Beambike projectie
Op de openingsavond van het Amsterdam Light Festival fietste kunstenaar Jonas Denzel met zijn lichtbakfiets over de Herengracht — van het Grachtenmuseum (19:00) naar het Goethe-Instituut (20:00). Onderweg projecteerde hij live lichtanimaties op bruggen, gevels en het water, waardoor de route zelf onderdeel wordt van de performance. Een verrassende, mobiele performance die je maar één avond kon meemaken.

4 COLLECTIE

In 2024 is een samenwerking gestart met Helicon om onze kleine collectie beter te registreren, op te slaan, te verzorgen en uiteindelijk ook een nieuw collectieplan op te stellen dat aansluit bij de museumnormen en onze ambities. In 2025 hebben we verbeteringen aangebracht op de volgende onderdelen:

Meten museale condities Grote Zaal en Rode Salon

We hebben twee sensoren geplaatst en kunnen realtime zien wat er met licht, luchtvochtigheid en temperatuur gebeurt in de tentoonstellingszalen op de bel-etage.

CHV training

In april hebben de directeur, projectleider tentoonstellingen en de hoofd operationele zaken een collectie hulpverleningstraining gevolgd in het gebouw van Helicon in Zoeterwoude. We hebben daarna protocollen opgesteld en die met de medewerkers gedeeld.

Collectieregistratie

Het is in 2025 gelukt om de hele collectie in een nieuwe registratiemethode te verwerken.

Opslag

Op advies van Helicon hebben we een groot deel van onze collectie in een beter geschikte ruimte in het museum ondergebracht.

5 ORGANISATIE

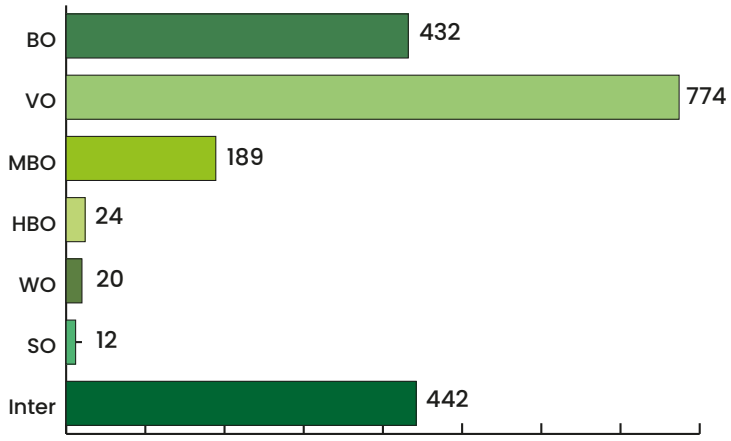
In 2025 zijn er binnen het kantoorteam geen wijzigingen geweest. Wel zijn we gestart met het creëren van MBO stageplekken op de werkvloer. Met het ROC Amsterdam en met name voor de opleiding Toerisme en Hospitality hebben we de eerste twee stagiaires aangenomen voor periodes van 6 maanden en ze een plek geboden in het team van Duty Managers, publieksmedewerkers en vrijwilligers. En met veel succes, want het bleken zeer gedreven en enthousiaste mensen die volwaardig mee konden draaien en de toenemende drukte in het museum in goede banen konden leiden.

6 EDUCATIE

Schoolbezoeken

In 2025 hebben wij opnieuw een flinke toename in het aantal schoolbezoeken gezien. Het aantal bezoeken is vergeleken met het jaar daarvoor 29,7% gestegen. De vaste tentoonstelling is voor scholen de voornaamste reden voor een bezoek aan het Grachtenmuseum en hier krijgen we ook veel positieve reacties over. En dat de vaste tentoonstelling zeer geschikt is voor veel verschillende doelgroepen is ook te zien aan de groei in Basisschool en MBO groepen.

Totaal hebben wij **1893 leerlingen** ontvangen verdeeld over: Basisonderwijs, Voortgezet Onderwijs, Middelbaar Beroeps Onderwijs, Hoger Beroeps Onderwijs, Wetenschappelijk Onderwijs, Speciaal Onderwijs en internationale groepen.

Voor kinderen

Er is in 2025 ook voor het eerst educatief materiaal ontworpen dat aansloot op tijdelijke tentoonstellingen. Zo zorgden speurtochten met vragen en opdrachten ervoor dat kinderen meer betrokken raakten bij de tijdelijke tentoonstellingen, die vaak gericht zijn op een volwassen publiek.

Culturele INTROWEEK MBO

In 2025 heeft het Grachtenmuseum voor het eerst deelgenomen aan de Culturele INTROWEEK MBO. Van 1 t/m 5 september hebben 93 mbo-studenten van verschillende ROC scholen in Amsterdam het museum bezocht. Dit was een mooie start van een waardevol en groeiend initiatief dat mbo-studenten de kans geeft om op een laagdrempelige manier kennis te maken met kunst en cultuur en in ons geval de actualiteit van de grachtengordel.

7 BESTUURSVERSLAG

Het is ons ook in 2025 weer gelukt om een groei te bewerkstelligen in het aantal bezoekers en het jaar met een positief financieel resultaat af te sluiten. Ondanks de al jaren krimpende Amsterdamse museummarkt en de ontwikkelingen in de wereld om ons heen, die zorgen voor grillige toeristenstromen, en alsmaar stijgende kosten op arbeid, huisvesting, energie en middelen, kunnen we wat dat betreft tevreden terugkijken op 2025.

Belangrijke aandachtspunten in 2025 waren:
- Groei bewerkstelligen, zonder grote financiële risico's te nemen.
- Onder controle houden van de kosten.
- Verder verstevigen van ons museale profiel om meer Nederlandse bezoekers te trekken.
- Uitbreiding vrijwilligerspool.
- Verhogen van het niveau van de tijdelijke programmering.

In 2025 hebben vier RvT vergaderingen plaatsgevonden waarbij bestuur en directie verantwoording hebben afgelegd over het beleid, doelstellingen en financiën. Ook is er een strategische sessie gehouden, waarin ideeën zijn geopperd voor de toekomstige ontwikkeling van het museum. Daarnaast is er maandelijks overleg geweest tussen bestuur en directie over lopende zaken.

Met onder andere de Dieren van de grachten tentoonstelling in de zomer van 2025 en de lancering van de spiegelvloer-installatie eind 2025 hebben we zoveel free publicity weten te krijgen, dat we hiermee weer belangrijke stappen hebben gezet op het gebied van onze naamsbekendheid en tevens ook voor verschillende doelgroepen aantrekkelijker werden. Ook is de bezoekerstevredenheid onverminderd hoog gebleven en dat terwijl we onze toegangsprijs op 1 januari 2025 hebben verhoogd.

Het is gelukt om in 2025 een bezoekersaantal van 72.128 te realiseren. Iets meer dan 1.000 bezoekers meer dan in 2024 en net onder het begrootte aantal van 72.500. De gemiddelde besteding per bezoeker is gegroeid van 12,40 euro in 2024 naar 12,86 euro in 2025, terwijl begroot was op 12,65 euro. Een mooie ontwikkeling en mede ook hierdoor is een positief financieel resultaat bereikt van 15.565 euro.

Annemiek Krans, bestuurder

8 FINANCIËN

Staat van baten en lasten t.o.v. vorig jaar

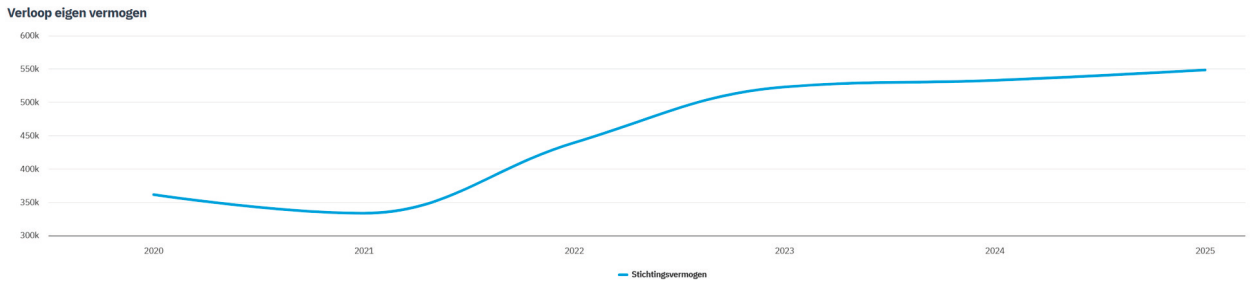
	Verslagjaar		Vorig jaar		Verschil	
	2025	% baten	2024	% baten	Verschil	%
Omzet	943.654	100,0%	904.157	100,0%	39.497	4,4%
Inkoopwaarde van de baten	340.331	36,1%	300.723	33,3%	39.608	13,2%
Saldo	**603.324**	**63,9%**	**603.435**	**66,7%**	**-111**	**-0,0%**
Overige baten	2.834	0,3%	3.218	0,4%	-384	-11,9%
Personeelskosten	280.544	29,7%	287.559	31,8%	-7.015	-2,4%
Overige personeelskosten	17.270	1,8%	19.839	2,2%	-2.569	-12,9%
Afschrijvingen	40.978	4,3%	40.400	4,5%	579	1,4%
Huisvestingskosten	147.324	15,6%	149.031	16,5%	-1.707	-1,1%
Marketingkosten	61.591	6,5%	47.150	5,2%	14.441	30,6%
Kantoorkosten	16.043	1,7%	13.344	1,5%	2.699	20,2%
Algemene kosten	26.842	2,8%	39.398	4,4%	-12.556	-31,9%
Totaal lasten	**590.592**	**62,6%**	**596.721**	**66,0%**	**-6.129**	**-1,0%**
Resultaat	**15.565**	**1,6%**	**9.931**	**1,1%**	**5.634**	**56,7%**

Balansoverzicht

	Verslagjaar			Vorig jaar
	31-12-2025	% balans	31-12-2024	% balans
Immateriële vaste activa	2.677	0,5%	4.880	0,9%
Materiële vaste activa	84.139	14,4%	119.023	22,0%
Vaste activa	**86.816**	**14,9%**	**123.903**	**22,9%**
Voorraden	10.362	1,8%	6.905	1,3%
Vorderingen	83.390	14,3%	45.843	8,5%
Liquide middelen	403.946	69,1%	365.257	67,4%
Vlottende activa	**497.697**	**85,1%**	**418.005**	**77,1%**
Activa	**584.513**	**100,0%**	**541.909**	**100,0%**
Overige reserves	533.083	91,2%	523.152	96,5%
Onverdeeld resultaat	15.565	2,7%	9.931	1,8%
Stichtingsvermogen	**548.648**	**93,9%**	**533.083**	**98,4%**
Kortlopende schulden	**35.865**	**6,1%**	**8.826**	**1,6%**
Passiva	**584.513**	**100,0%**	**541.909**	**100,0%**

Staat van baten en lasten meerjarenoverzicht

	2025	2024	2023	2022	2021	2020
Omzet	943.654	904.157	836.482	426.914	124.030	113.519
Inkoopwaarde van de baten	340.331	300.723	275.324	157.693	61.508	48.063
Saldo	**603.324**	**603.435**	**561.159**	**269.221**	**62.522**	**65.456**
Overige baten	2.834	3.218	24.447	101.129	175.361	126.598
Personeelskosten	280.544	287.559	246.757	199.653	163.636	119.611
Overige personeelskosten	17.270	19.839	17.764	9.318	7.116	1.599
Afschrijvingen	40.978	40.400	44.067	13.172	8.603	8.464
Huisvestingskosten	147.324	149.031	114.289	55.312	5.541	12.702
Marketingkosten	61.591	47.150	31.020	16.373	16.881	56.436
Kantoorkosten	16.043	13.344	13.267	9.106	8.494	6.949
Algemene kosten	26.842	39.398	34.805	11.507	5.545	23.039
Totaal lasten	**590.592**	**596.721**	**501.969**	**314.442**	**215.814**	**228.801**
Resultaat	**15.565**	**9.931**	**83.636**	**55.908**	**22.068**	**-36.747**

Kengetallen meerjarenoverzicht

	2025	2024	2023	2022	2021
Werkkapitaal	461.831	409.179	378.063	247.999	264.329
Quick ratio	13,59	46,58	26,05	9,17	25,24
Liquiditeiten	403.946	365.257	362.580	193.221	258.889
Current ratio	13,88	47,36	26,29	9,21	24,44
Solvabiliteit (EV/TV)	93,9%	98,4%	97,2%	93,6%	84,5%
EBITDA in % van de omzet	6,0%	5,6%	15,3%	16,2%	24,7%

Grachtenmuseum
Herengracht 386
1016 CJ Amsterdam

www.grachten.museum
mail@grachten.museum
020 4211656